

IMPLICAȚII PSIHOLOGICE ȘI EDUCAȚIONALE ALE PARTENERIATULUI ȘCOALĂ – FAMILIE

*Stanciu Mirela, profesor psihopedagog, gradul didactic I,
Școala Profesională Specială „Trinitas”, Tg. Frumos, județul Iași,
doctorandă, UPS „Ion Creangă” din Chișinău*

CZU: 37.018.1:159.9

Abstract

School and family are the institutions that have an overwhelming importance in the children's formative-educational process. The school-family partnership has special educational values, because in the relationship with the school, the parent, in turn, "learns" - is informed about how to lead and organize the instructional-educational process; supports the school in carrying out projects and activities; becomes a support for the positive image of school – understands the importance of school in the education of his child and has a positive attitude towards school; becomes a source of additional information – provides the principal or teacher with information about the child's behavior in the family; helps to educate their own child, helps and supports him in the daily activity of knowledge accumulation.

Key-words: school, family, adaptation, teacher, education

Formarea și dezvoltarea copilului este un proces care se desfășoară sub influența factorilor educativi și care acționează concomitent, interdependent și complementar. Școala și familia sunt instituțiile care au o importanță covârșitoare în acest proces formativ-educativ, în interiorul acestora punându-se bazele formării și dezvoltării copilului. Pe baza moștenirii genetice se împletesc influențe educative și influențe ale mediului sociocultural, având drept rezultat dezvoltarea intelectuală, formarea trăsăturilor de caracter, a orientărilor atitudinale, procese ce debutează încă din primele momente ale vieții.

Mediul familial reprezintă cadrul primar în care se pun bazele viitorului om cu ceea ce reprezintă el: caracter, sentimente, aspirații, motivații etc. Influențele venite din partea familiei sunt diverse și complexe, pornind de la interacțiunea părinte – copil, interacțiunile părinte – părinte, mediul cultural al familiei. Unui copil, pentru o bună și plenară dezvoltare, trebuie să I se asigure un mediu securizant, în care să aibă parte de dragoste, comunicare, o bună și adecvată stimulare intelectuală, alimentație suficientă și adecvată vârstei, somn suficient. În funcție de satisfacerea acestor condiții ale dezvoltării, mediul familial poate reprezenta un factor favorizant sau, dimpotrivă, un factor ce poate periclita dezvoltarea, chiar în condițiile unui potențial genetic nealterat.

Primii ani de viață, până la intrarea copilului la grădiniță și, ulterior, la școală, aparțin în exclusivitate părinților și mediului familial. În acești ani copilul învață mai mult decât în oricare perioadă a vieții. Părinții trebuie să fie conștienți de rolul imens pe care îl au în viața copilului lor și să se comporte în consecință cu responsabilitate și implicare.

Prin intrarea copilului în mediul formal al școlii, sarcina formării viitorului om, construcția personalității, în complexitatea ei, nu mai revine în exclusivitate familiei.

Instituția școlară, prin caracterul programat, planificat și metodic al activităților instructiv-educative crează contextul unei educații și formări ce ating un nivel maxim de dezvoltare. Formele de educație care se desfășoară în școală sunt diverse și depind de particularitățile psihoindividuale ale elevilor, dar cele mai frecvente sunt situațiile de învățare în comun, elevii învățând unii de la alții.

Situațiile de învățare în care sunt incluși elevii sunt scenarii create de profesor, cu momente de captare a atenției și de trezire a motivației și interesului.

„Conținuturile care se transmit sunt selectate cu grijă, după criteriile psihopedagogice, activitățile educative se cer a fi structurate respectându-se principiile didactice, sunt dimensionate cele mai pertinente metode de predare-învățare, iar atitudinile și conduitele trebuie să fie apreciate și evaluate. Cei care realizează procesele formative sunt cadre specializate care dețin, pe lângă competențele disciplinare, academice, și pe cele de ordin psihologic, pedagogic și metodic” [3, pag. 49]. Școala, prin obiectivele care stau la baza organizării și funcționării ei, deține un rol central în viața unei societăți. În interiorul acesteia, prin activitățile derulate aici se învață și se produce învățare, se transmit valori, se formează și modelează comportamente, atitudini, deprinderi, emoții și sentimente. Deseori se folosește sintagma „școala, a doua familie,” și pe bună dreptate, deoarece copilul petrece o bună parte din viață în școală. Aici stabilește relații care-i vor rămâne în amintire toată viața, va experimenta emoții noi, inedite, se va atașa de profesori, în special de doamna învățătoare, a cărei imagine va fi un punct de referință în evaluarea celorlalți profesori pe care îi va întâlni de-a lungul școlarității. Și cum în familie este necesar un confort afectiv, cât și material pentru o bună dezvoltare, aceleași cerințe le reclamă și mediul școlar. Cele două instituții nu au acțiuni de sine stătătoare, independentă în viața copilului. Idealul îl constituie o bună colaborare între familie și școală, un parteneriat activ cu scopuri comune. Obiectivul central care să direcționeze și canalizeze toate eforturile educative a celor două instituții trebuie să fie dezvoltarea plenară a copilului, pentru o bună integrare și adaptare la solicitările mereu noi și în schimbare ale mediului de viață.

Odată cu intrarea copilului în școală, obiectivele de dezvoltare propuse acestuia sunt mult mai complexe, sunt diferite față de cele desfășurate în familie. Atingerea lor presupune desfășurarea unor activități organizate, coordonate și controlate din aproape în aproape de cadrul didactic. În școală sunt formate și dezvoltate deprinderi, emoții, comportamente, sunt însușite cunoștințe. Școala îi solicită pe copii în activități de dezvoltare mult mai complexe și, prin profesori, deține rol de coordonator al atingerii obiectivelor educaționale. În școală se deschid anumite căi de dezvoltare, direcții de acțiune, sunt propuse anumite comportamente care, pentru a fi atinse cu succes, este necesar ca acele comportamente care asigură atingerea lor să fie continuate și în familie, sub îndrumarea părinților, a familiei, de aceea atragerea familiei în calitate de parteneri educaționali trebuie să fie un obiectiv în sine.

Parteneriatul școală – familie are valențe educaționale deosebite. Mariana Dragomir, în lucrarea Management educațional pentru directorii unităților de învățământ, menționează că în relația cu școala, părintele parcurge șapte pași: a) părintele „învață” – se informează asupra modului de conducere și organizare a procesului instructiv-educativ; b) părintele ajută – sprijină școala în realizarea unor proiecte și activități; c) părintele devine un suport al imaginii pozitive despre școală – înțelege importanța școlii în formarea copilului său și are o atitudine pozitivă față de școală; d) părintele devine o sursă de informație complementară – furnizează dirigintelui sau învățătorului informații despre comportamentul copilului în familie, despre problemele afective și de sănătate ale acestuia; e) părintele devine o sursă educațională – contribuie la educația propriului copil, îl ajută și îl sprijină în activitatea zilnică de acumulare de cunoștințe; f) părintele, ca profesor – oferă cadre de referință pentru raportarea valorică a copiilor săi; g) părintele – inițiator al schimbărilor din școală – are dreptul și chiar obligația să solicite adaptarea școlii la cerințele societății actuale – părintele poate să propună unele schimbări care să contribuie la dezvoltarea individuală sau colectivă a copilului [5, p. 47].

Implicarea familiei în activitatea școlară a copiilor se poate desfășura pe următoarele coordonate: relație părinte – copil: controlul frecvenței, al rezultatelor școlare, al temelor, ajutor în îndeplinirea sarcinilor, support moral și material și, pe de altă parte, relația pe care o stabilește familia cu școala: contactul direct cu învățătorul sau profesorii clasei sub forma unor reuniuni de informare a părinților cu privire la documentele privind partea de curriculum (Planul cadru pentru învățământul obligatoriu, Programele școlare, Ghidurile de evaluare), consultarea părinților la stabilirea disciplinei opționale, alcătuirea schemelor orare ale clasei și programului extrașcolar al elevilor; activarea asociativă a părinților prin Comitetul de părinți, participarea părinților la activități de consiliere etc. Acestea sunt recomandări situate numai la nivel teoretic și pentru a putea deveni comportamente reale, palpabile trebuie să existe dorința de colaborare, înțelegere asupra importanței implicării părinților, alături de instituția școlară. În procesul formării și dezvoltării copiilor lor, trebuie să existe voință de reușită, de succes, de implicare. Un act educațional de succes presupune transformarea actorului principal, elevul, în participant activ în propriul lui proces de dezvoltare și transformare. Și ca o prelungire a acestui raport stabilit între profesor și elev, intervine și relația școală – profesor – părinte, și asumarea de către părinte a unui rol activ, alături de copilul său, în acest proces de cristalizare a personalității acestuia. Implicarea în mod activ a părintelui în actul educațional care formează și transformă copilul aduce un plus de calitate actului educațional și finalității acestuia.

Revine în sarcina școlii să planifice și să implementeze programe de parteneriat, pentru a amplifica implicarea părinților.

Scopul educației este de a forma un om cu o gândire liberă, creativ și sociabil. Un proverb spune: „O vorbă bună, rostită la timp, înviorează sufletul copilului, precum și ploaia bună, căzută la timp potrivit, înviorează câmpul”.

Sunt studii realizate care au demonstrat că parteneriatul familiei cu școala, interesul și așteptările față de propriul copil au ca rezultat reușita școlară. Alte studii demonstrează că implicarea familiei influențează succesul elevilor în școală, contribuie la îmbunătățirea rezultatelor, frecvenței școlare și o mai mare responsabilitate a elevilor pentru munca legată de școală [4, pag. 43].

Parteneriatele școală – familie au însemnat beneficii în mod direct asupra elevilor și profesorilor, dar și asupra părinților a căror participare, alături de profesori și copii în cadrul procesului educațional, determină trăirea, din partea elevilor a unui sentiment de eficiență personală, de valorizare a propriei munci, încredere în sine, trăirea sentimentului că nu este singur. Sentimentul prezenței părintelui în activitatea desfășurată de elev, a faptului că adultul este interesat și parte activă a acestui proces, va avea drept rezultat trăirea unui sentiment de siguranță de sine, un nivel mai mic al stresului, se dezvoltă competențele sociale ale elevilor, scade nivelul de participare al elevilor în activitățile de risc, în activități care se abat de la normele socioșcolare. Sunt alte studii care au identificat și efecte pozitive legate de adaptarea socială a copiilor, cum ar fi următoarele comportamente: motivația, competențele sociale ale copiilor, relațiile dintre elevi și profesori, relațiile dintre copii. De aici decurge performanța academică, atitudini de cooperare, comportamente deschise, pozitive, prezență, adaptare și implicare școlară, rată bună a promovabilității [4, pag. 44].

O serie de trăiri pozitive sunt și la nivelul părinților, parteneri veritabili în procesul devenirii copiilor lor. Astfel, implicarea în actul educațional, prin monitorizarea temelor, prin

realizarea unor teme împreună vor contribui la o mai bună cunoaștere a propriului copil, relații interpersonale mai bune și la o mai bună intercunoaștere.

Parteneriatul școală – familie nu ar trebui să constituie numai un deziderat. Școala ideală, actul educațional spre care ar trebui să tindem îi implică în mod necesar pe părinți și aceasta nu pentru a suplini sau a înlocui roluri sau comportamente ale celorlalți actori ai relației didactice, ci pentru a veni în sprijinul îndeplinirii obiectivelor propuse, pentru a întări relațiile și intercunoașterea, în special între părinți și propriul copil. Efectul construirii unei relații solide, de încredere între părinți și copii, mediată de acest cadru formal care este școala, se poate prelungi dincolo de acest spațiu instituțional școlar, în mediul familial, și mult mai departe, în diverse contexte sociale.

BIBLIOGRAFIE

1. CHELCEA, S. *Metodologia cercetării sociologice. Metode cantitative și calitative*. București: Editura Economică, 2007.
2. COSMOVICI, A.; IACOB, L. *Psihologie școlară*. Iași: Editura Polirom, 1988.
3. CUCOȘ, C. *Pedagogie*. Iași: Editura Polirom, 2004.
4. Dr. SPERANȚA ȚIBU (cercetător științific II); DELIA GOIA (cercetător științific). *Parteneriatul Școala - familie - comunitate*. București: Editura Universitară, 2014.
5. SĂLĂVĂSTRU, D. *Psihologia educației*. Iași: Editura Polirom, 2004.

DIRECȚII ȘI ORIGINI ÎN PSIHOLOGIA TEATRALĂ

*Burghilea Gianina Eliza, doctorandă,
UPS „Ion Creangă” din Chișinău*

CZU: 159.9:792

Abstract

Theater has a direct connection with the psychology and understanding of the reactions of a society, reflecting in all ages, its habits and how extreme behaviors can be understood by the members of a society. The actor, to understand the character of his role and to express it in front of the society, should feel free from his own personal traits. The actor's movement, his voice and even his breath deliver energy which reaches deep into the soul of the viewer. The spectator becomes a companion of the actor's mental state. The messages not only pass through the words, but becomes also endless, reaching the subconscious of the viewer, carrying the greatest truth that the show has to offer.

The fine arts are the way of expressing the soul and the mind and these arts help us through their artistic nature not only to find solutions to the problems of everyday life, but also often help us to discover and evolve the aspects of ourselves

Cuvinte cheie: actor, teatru, tehnici, emoție, personaj, interpretare.

S-a relatat faptul că originea actoriei își are rădăcinile în dansurile de ceremonii religioase și ritualuri care se desfășurau printr-o succesiune de mișcări ritmice, variate și expresive ale corpului, executate în ritmul muzicii, având caracter religios, de artă sau de divertisment și care se desfășurau în multe locuri tribale [1]. Dansurile, cântul și, implicit, actoria s-au născut încă din epocile foarte îndepărtate, vremuri zbuciumate de dezastre naturale și foamete, de revolte și războaie în care lumea își dorea pace comunității și împărtășirea bucuriei în toate triburile religioase. De aceea să dansezi, să cânti și să te rogi divinității reprezintă o expresie dramatică.